

15 MAART 2015 – VIERDE ZONDAG IN DE VEERTIGDAGENTIJD

EERSTE LEZING

TWEDE BOEK KRONIEKEN 36, 14-16.19-23

In die dagen maakten al de voornaamste priesters en het volk zich herhaaldelijk schuldig aan de gruweldaden van de heidenen en ontheiligden de tempel van Jeruzalem die aan de Heer gewijd was. En de Heer, de God van hun voorvaderen, stuurde de almaar gezanten naar hun toe, want Hij had medelijden met zijn volk en met zijn woning. Maar zij verachtten Gods gezanten, spotten met hun boodschappen maakten zich vrolijk over de profeten zodat tenslotte de toorn van de Heer wel genadeloos moest losbarsten over het volk. De koning van de Chaldeeën liet de tempel in brand steken en de muur van Jeruzalem afbreken en alle paleizen liet hij platbranden zodat alle kostbaarheden verloren gingen. Allen die aan het zwaard ontkomen waren, liet hij in ballingschap wegvoeren naar Babel waar zij hem en zijn zonen als slaven moesten dienen tot het Perzische rijk aan de macht kwam. Zo ging de voorspelling in vervulling die de Heer bij monde van Jeremia gedaan had: „Zolang het land zijn sabbatjaren niet vergoed gekregen heeft, zal het braak blijven liggen: zeventig jaar lang.”

In het eerste regeringsjaar van Cyrus, de koning van Perzië, ging de voorspelling in vervulling die de Heer bij monde van Jeremia gedaan had: de Heer wakte de geest op van Cyrus, de koning van Perzië. Deze liet in heel zijn koninkrijk de volgende boodschap afkondigen en ook schriftelijk verspreiden: „Zo spreekt Cyrus, de koning van Perzië: De Heer, de God van de hemel, heeft mij alle koninkrijken van de aarde geschonken. Hij heeft mij opgedragen voor Hem te Jeruzalem in Juda een tempel te bouwen: laten allen onder u die tot het volk van de Heer behoren, onder de hoede van de Heer, hun God, terugkeren naar Jeruzalem.”

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE EFESIERS 2, 4-10

Broeders en zusters,

God die rijk is aan erbarming, heeft wegens de grote liefde waarmee Hij ons heeft liefgehad, ons met Christus ten leven gewekt, hoewel wij dood waren door onze zonden; aan zijn genade dankt gij uw redding. En Hij heeft ons samen met Hem doen opstaan en zetelen in de hemelen, in Christus Jezus, om de naderbij komende eeuwen de overgrote rijkdom van zijn genade te tonen door zijn goedheid jegens ons in Christus Jezus.

Ja, aan die genade dankt gij uw heil, door het geloof; niet aan uzelf: Gods gave is het; niet aan uw prestaties, niemand mag zich verhoovaardigen. Gods werk zijn wij, geschapen in Christus Jezus om in ons leven de goede daden te realiseren die God voor ons al bereid heeft.

EVANGELIE

JOHANNES 3, 14-21

In die tijd sprak Jezus tot Nikodemus: „De Mensenzoon moet omhoog worden geheven zoals Mozes eens de slang omhoog hief in de woestijn, opdat eenieder die gelooft, in Hem eeuwig leven zal hebben. Zozeer immers heeft God de wereld liefgehad dat Hij zijn eniggeboren Zoon heeft gegeven, opdat al wie in Hem gelooft, niet verloren zal gaan maar eeuwig leven zal hebben. God heeft zijn Zoon niet naar de wereld gezonden om de wereld te oordelen, maar opdat de wereld door Hem zou worden gered. Wie in Hem gelooft, wordt niet geoordeeld, maar wie niet gelooft, is al veroordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de Naam van de eniggeboren Zoon Gods.”

„Hierin bestaat het oordeel: het licht is in de wereld gekomen, maar de mensen beminden de duisternis meer dan het licht, omdat hun daden slecht waren. Ieder die slecht handelt, heeft afschuw van het licht en gaat niet naar het licht toe uit vrees dat zijn werken openbaar gemaakt worden. Maar wie de waarheid doet, gaat naar het licht, opdat van zijn daden moge blijken dat zij in God zijn gedaan.”

Schriftlezingen
© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Luc DEVISSCHER —

Tasten in het duister

EVANGELIE • Nachtelijke betogen in de kroeg die voor de volgende ochtend de revolutie aankondigen, zijn dikwijls aangelengd met vragen naar zin. ‘Toogpastoraal’ noemden we het destijds, en ernstig te nemen. Ook Nikodemus, een joodse leider, zoekt Jezus ’s nachts op voor een gesprek. In het donker tast hij het licht af. Waarover ging dat nachtelijk gesprek? De farizeeër is afgegaan op de tekenen die Jezus deed. Hij vermoedt dat Jezus van God vandaan komt. Jezus neemt Nikodemus ernstig. Hij legt hem uit dat alleen wie opnieuw geboren wordt bij God kan komen. „Hoe moet dat dan,” vraagt Nikodemus, „als je al op jaren bent?” (zie Johannes 3, 1-13).

De lezing van deze vierde zondag in de veertigdagentijd geeft het einde van het gesprek weer. Het is een alleenspraak van Jezus. Nikodemus komt niet meer aan het woord. Jezus houdt hem de weg van het geloof in de eniggeboren Zoon voor. Het is geen vrijblijvende kwestie. Er hangt een oordeel aan vast. Wie niet gelooft, is al verloren. Begin ze maar te knijpen, denk ik dan. Als de redding van de wereld afhangt van ons geloof, wordt het pompen of verzuipen. We overleven voor altijd of gaan samen ten onder. Een naargeestig vooruitzicht op Pasen. Of dwaal ik af?

De verstaanssleutel is de magistrale zin waarin God zijn liefde verklaart voor de wereld. Die liefde is zo ingrijpend dat God zijn enige Zoon weggeeft of, anders gezegd, door de Zoon heen grijpt God in de wereld in. De kernactiviteit van die liefdeszoon is ervoor te zorgen dat niets en niemand verloren gaat.

Met de Zoon landt Gods liefde op de aarde. Daardoor wordt ze ook kwetsbaar. De Mensenzoon zal de hemel niet zonder kleerscheuren verlaten: op aarde wordt Hij omhoog geheven aan een kruis. Maar net daardoor zal zijn komst niet tevergeefs zijn. Zoals Mozes destijds in de woestijn een bronzen slang omhoogstak om paal en perk te stellen aan dodelijke slangenbeten (zie Numeri 21, 4-9), zo zal de gekruisigde eeuwig leven schenken aan al wie in Hem gelooft.

Jezus komt boven alles om de mensen te redden, niet om hen te veroordelen. Er blijft wel sprake van een oordeel of kritisch moment. Want, hoewel het reddende licht in de wereld gekomen is, hadden de mensen toch de duisternis meer lief. Daardoor voltrekken de duistere mensen aan zichzelf het oordeel, veroordelen zij zichzelf. Gods oorspronkelijke plan om eeuwig leven te brengen, loopt uit op verdoemenis. Johannes, de schrijver van dit evangelie, voorziet dat kritische moment niet ergens op een niet nader te bepalen einddatum. Wat het wordt – redding of veroordeling – daar wordt nu al op ingezet door in de Zoon te geloven. Of niet te geloven.

Jezus is het Licht dat iedere mens verlicht (zie Johannes 1, 9). Mensen houden daar niet altijd van. Een doorlichting is een schending van de privésfeer. Laat de potjes maar gedekt blijven.

Dit is helder, het goede en het kwade komen onveranderlijk aan het licht. Zalig zij die het Licht opzoeken. Of Nikodemus die nacht het licht zag, wordt niet gezegd. Wel komt hij in het evangelie van Johannes nog tweemaal in het daglicht. Als de joodse autoriteiten Jezus willen grijpen omdat Hij te veel succes begint te krijgen bij het volk, springt Nikodemus voor Jezus in de bres (zie 7, 45-52). Nog later zal hij samen met Jozef van Arimatea – ook een geheime leerling van Jezus – de begrafenis van de gekruisigde Jezus regelen (zie 19, 38-42).

LEZINGEN • Op het Tempelplein 1 in Jeruzalem is het licht bijna volledig uitgegaan. Een belangrijke groep priesters neemt het niet al te nauw met het verbond van God (zie vorige zondag). Ze schuiven God aan de kant en nemen zelf zijn plaats in. In hun gruweldaden sleuren ze het volk mee. Profeten doen hun best om het tij te keren, maar Jeruzalem is niet meer te redden. De koning van de Chaldeeën staat voor de poorten en brandt de stad plat. De overlevenden worden in ballingschap weggevoerd naar Babel. Alles zijn ze kwijt – koning, land en tempel. Door het verbond niet na te leven, heeft het volk van God zichzelf ontheiligd. De slang zegeviert.

Paulus sluit aan bij de grote liefde van God voor mens en wereld. Alles is gave van God. Laten we maar niet te koop lopen met onze eigen prestaties. Zelfs het goede dat we doen, danken we aan God.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be

LEZINGEN DOOR DE WEEK | Maandag 16 maart: Jesaja 65, 17-21 en Johannes 4, 43-54 • Dinsdag 17 maart: Ezechiël 47, 1-9.12 en Johannes 5, 1-3a.5-16 • Woensdag 18 maart: Jesaja 49, 8-15 en Johannes 5, 17-30 • Donderdag 19 maart (Heilige Jozef, bruidegom van de heilige maagd Maria) Tweede Boek Samuël 7, 4-5a.12-14a.16 – Brief aan de Romeinen 4, 13.16-18.22 – Matteüs 1, 16.18-

21.24a of Lucas 2, 41-51a • Vrijdag 20 maart: Wijsheid 2, 1a.12-22 en Johannes 7, 1-2.10.25-30 • Zaterdag 21 maart: Jeremia 11, 18-20 en Johannes 7, 40-43 • Zondag 22 maart (Vijfde zondag in de veertigdagentijd) Jeremia 31, 31-34 – Brief aan de Hebreëën 5, 7-9 – Johannes 12, 20-33.

EUCCHARISTIE OP RADIO | 15 maart, 10 uur, VRT Radio 1: vanuit de parochie Sint-Catharina in Hasselt.
EUCCHARISTIE OP TV | 15 maart, 10 uur, VRT één: vanuit de Onze-Lieve-Vrouwparochie in Scherpenheuvel. Het parochiaal zangkoor zingt onder leiding van Maria Beutels en wordt op het orgel begeleid door Pierre Ramakers.